

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пиарета Пенчева Николова, д.м.
Катедра „Предклинични и клинични науки“, факултет „Фармация“,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна,
член на Научно жури, определено със заповед № Р-109-291/ 30.05.2018 г.
на Ректора на Медицински университет – Варна

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.1. Медицина“, по научната специалност „Патофизиология“ за нуждите на факултет „Медицина“, Катедра „Физиология и патофизиология“, УС „Патофизиология“ на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, обявен в **Държавен вестник, брой 36/27.04.2018 год.**

На обявения в ДВ, брой 36 от 27.04.2018 г. конкурс за доцент единствен кандидат, подал документи, е д-р Камелия Жечкова Братоева, д. м., главен асистент в Катедрата по „Физиология и патофизиология“, УС „Патофизиология“, за където е обявен настоящият конкурс. Кандидатът – д-р Братоева е представила всички необходими документи в съответствие с изискванията на Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав на РБ (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна. Коректно са приложени списъци на научните трудове и участията ѝ в научни форуми в страната и чужбина, резюмета на научните трудове, издадена монография, учебно пособие, справки за цитирания, импакт-фактор, научни приноси, участия в научни проекти, учебна натовареност, удостоверение стаж по специалността, преподавателски стаж и други.

Професионално развитие:

Д-р Братоева получава висшето си образование в МУ – Варна през 2000 г. В Катедрата по физиология и патофизиология постъпва след успешно издържан конкурс през 2007 г., а през 2008 г. придобива специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“. За периода на академичното си развитие последователно заема академичните длъжности асистент (2007 г.) и главен асистент (2016 г.), а от 2008 г. е избрана за административен асистент към УС по патофизиология. Втора специалност „Патофизиология“ придобива през 2012 г., от когато е докторант на самостоятелна подготовка към катедрата по „Физиология и патофизиология“. Образователната и научна степен „Доктор“ по тази научна специалност придобива през 2016 г. Темата на дисертационния ѝ труд е „Механизъм на хепатоцитно оцеляване при експериментален модел на неалкохолна мастна черен дроб и прием на антиоксиданти“.

В своята работа д-р Братоева успешно ползва английски и немски език. Членува в 3 професионални организации – Българското дружество по физиологични науки, Европейския и Световния съюз по физиологични науки, Българския лекарски съюз.

Обща характеристика на научно-изследователската дейност на кандидата

За участие в конкурса са приложени:

- Монография: „Увреждания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест“ с рецензенти: проф. д-р Д. Близанкова, д. м. и доц. д-р Р. Радев, д. м., Издателство „Стено“ и Университетско издателство на МУ – Варна, 2018, ISBN 978-619-221-134-9, ISBN 978-954-449-961-7, в обем, отговарящ на изискванията и библиография – 377 литературни източника.
- Автореферат на дисертационен труд.
- Пълнотекстови публикации: **28** броя, от които **4**, свързани с дисертационния труд за придобиване на ОНС „Доктор“.
- Публикувани резюмета от участия в научни форуми: **32**.
- Участия в научни форуми – **32** (с 9 устни доклада и 23 постера), от които 8 научни форуми в чужбина, 13 – международни научни форуми в България и 11 национални форуми.
- Участие в изследователските екипи на **четири научни проекта**, три от които са финансирани от фонд „Медицинска наука“ на МУ – Варна, а четвъртият – от Национална пациентска организация. Два от проектите са текущи.
- Учебно пособие: Сборник с тестови задачи и клинични случаи по патофизиология. Университетско издателство на МУ – Варна, 2014 г.

В настоящия конкурс д-р Братоева участва общо с 62 научни труда, от които 28 пълнотекстови публикации в престижни специализирани научни списания. От тях 24 са извън трудовете, свързани с дисертационния ѝ труд. В 13 (46,4%) от тях тя е първи автор, а в 5 (17,8%) – втори автор, което показва нейната водеща роля в съответните разработки. От представените статии 15 са публикувани в чуждестранни научни списания. От тях 3 – в престижни чужди издания с импакт фактор. Статиите, публикувани в български списания, са 13 на брой. Сред публикуваните в България трудове е монографичният/хабилитационен труд на д-р Братоева „Увреждания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест“. В направената официална академична справка за цитиранията, издадена от библиотеката при МУ-Варна, се посочва, че има открити общо 12 цитирания от чуждите база данни (Web of Knowledge, Scopus и Google Scholar), от които 5 цитирания са в списания с импакт фактор.

Участието на главен асистент д-р Братоева в научни прояви е значително – общо 32 научни форума. От тези участия има публикувани 32 резюмета, от които 4 резюмета в списания с импакт фактор. Общият импакт фактор от 3 пълнотекстови публикации и 4 резюмета е 22,463 (на основата на справка за импакт фактор, изготвена от библиотеката при МУ-Варна). Д-р Братоева има регистриран активен научен профил в Google Scholar и Research Gate.

Анализът на посочените по-горе наукометрични показатели на научните трудове на главен асистент д-р Братоева показва, че те отговарят на количествените критерии.

предвидени в Правилника на МУ – Варна за заемане на академична длъжност „Доцент“.

Оценка на приносите на кандидата

Научно-изследователската дейност на д-р К. Братоева е в областта на нейната специалност по „Патофизиология“ и изцяло съответства на научната специалност на обявения конкурс. Като широкоспектърен изследовател, тя познава и ползва модерни високо информативни експериментални методи, които позволяват постигането на редица оригинални научно-теоретични приноси, някои от които имат приложно значение. В своята изследователска работа д-р Братоева демонстрира разностранни научни интереси, които тематично могат да бъдат групирани в три направления:

- Експериментални проучвания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест;
- Изследване на патогенетични механизми при системен лупус еритематодес и неговата остра клинична изява - лупусен нефрит;
- Биомаркери на клетъчна смърт при солидни тумори и прояви на дистрес при онкологично болни пациенти.

Централно място от научната тематика, която д-р Братоева разработва, заемат експерименталните проучвания върху метаболитния синдром и неалкохолната мастна чернодробна болест (НМЧБ), чиито резултати са представени в 14 пълнотекстови публикации (в съответствие с приложния списък с реално отпечатани публикации), в автореферата и са обобщени в нейния хабилитационен/монографичен труд. Две от статиите са публикувани в списания с импакт фактор (22 и 27), 7 – в международни списания (1, 2, 4, 5, 9, 17, 21) и 5 – в български сборници и списания (6, 7, 8, 10, 28). Проучванията са осъществени по два от проектите, по които работи д-р Братоева. От научните трудове в това направление четири от публикациите (2, 4, 7 и 8) са свързани с дисертационния ѝ труд.

В конкурса за „Доцент“ д-р Братоева участва с монографичен/хабилитационен труд „Увреждания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест“, който съответства напълно на определението за „монографичен труд“, записано в Правилника за развитие на академичния състав. Представената монография е съвременно задълбочено проучване на основни патофизиологични механизми и етиологични фактори, които съществуват едновременно и обуславят патогенезата на две социално значими заболявания: метаболитен синдром и НМЧБ. Авторът отделя специално внимание на молекулярните патофизиологични механизми, свързващи НМЧБ с други извънчернодробни увреждания (сърдечно-съдови, бъбречни, колоректален рак, ендокринопатии, както и когнитивни разстройства), което е основание НМЧБ, заедно с метаболитния синдром, да бъдат определени като мултисистемно заболяване.

От друга страна създаденият експериментален модел с високо-фруктозна диета (ВФД), който моделира метаболитни нарушения, съответстващи на критериите за диагностика на метаболитния синдром при хора, определя съществената роля на

храненето за епигенетичните промени (за разлика от генетичните модели) в регулацията на чернодробния (глюкозен и липиден) метаболизъм, някои от които са свързани с развитието на НМЧБ. Това прави експерименталният модел с ВФД иновативен по отношение ролята на епигенетичните фактори в патогенезата на чернодробните увреждания. Чрез създадения модел на метаболитен синдром за първи път у нас са проучени патофизиологичните механизми на чернодробни увреждания, свързани със затлъстяването, оксидативния стрес, възпалението и апоптозата при ВФД на плъхове и прием на S-аденозилметионин (S-АМе) и Алопуринол.

Метаболитните нарушения при метаболитен синдром се свързват и с пропатогенни ефекти върху психичното здраве, засягайки когнитивните функции. В този смисъл са установени, свързани с S-АМе поведенчески нарушения при експериментален модел на метаболитен синдром, предизвикан от ВФД при плъхове. Основен научен принос от изследванията в тази връзка са, че S-АМе повлиява мозъчните функции като подобрява работната памет.

По отношение на другите тематични направления от научно-изследователската дейност на д-р Братоева приемам без възражения приложената подробна и добре обоснована авторска справка за научно-теоретичните и научно-приложните приноси на научните ѝ трудове.

Учебно-преподавателска дейност

Главен асистент д-р Братоева започва преподавателската си дейност през 2007 г. като асистент в УС по „Патофизиология“ към Катедрата по „Физиология и патофизиология“ на МУ – Варна. Преподавателският ѝ стаж към датата на издаване на удостоверението от МУ е 10 г. 9 мес. 27 дни. Още с постъпването си в Катедрата се включва активно в учебната работа. Води практически упражнения по патофизиология на български език на студенти по медицина, дентална медицина, фармация и обществено здраве към МУ-Варна и избрани лекции по патофизиология на студенти по медицина. За периода януари 2016 г. – май 2018 г. д-р Братоева работи като хонорован преподавател към Русенския университет „Ангел Кънчев“, факултет по „Обществено здраве и здравни грижи“, катедра „Обществено здраве и социални дейности“. Там е провела 418 ч. лекции по патофизиология, физиология, патология, анатомия и обща патология на специалностите кинезитерапия, ерготерапия и социални дейности. Общата ѝ учебна натовареност за последните 5 години (на основа издадената от МУ – Варна справка за учебната натовареност) отговаря на посочения норматив от 360 часа. Участвала е в написването на учебно пособие: „Сборник с тестови задачи и клинични случаи по патофизиология“, предназначено за обучението на студентите по медицина. Има съвместно участие със студенти по медицина в международен форум за млади учени през 2014 г., отличено с I награда и други съвместни участия със студенти-медици в национални научни прояви.

Заклучение

Анализирайки научната продукция и свързаните с нея приноси на главен асистент д-р Братоева, както и преподавателската ѝ дейност, считам, че тя е утвърден и високоерудирани преподавател, доказала своите възможности да води самостоятелен лекционен курс по патофизиология и да участва и ръководи изследователски проекти и други научни задачи. Научната ѝ продукция отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на закона и Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна.

Въз основа на гореизложеното, както и личните ми впечатления от д-р Братоева като етичен, скромни, изключително трудолюбив колега, уважаван от студентите преподавател и перспективен учен, изразявам **положителната си оценка** и си позволявам да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително главен асистент д-р Камелия Братоева, д. м. да заеме академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.1. Медицина“, по научната специалност „Патофизиология“ в Катедрата по „Физиология и патофизиология“ към МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

30.07.2018 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р П. Николова, д. м./